

Ärendet

Tematisk tillsyn av om de nationella proven används och genomförs inom den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå i Tanums kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 13 juni 2025.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2025 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav beträffande att nationella prov används och genomförs i kurser på gymnasial nivå där nationella prov är obligatoriskt samt om alla elever deltar i alla delar av ett nationellt prov. Tillsynen avgränsade sig till de kurser som huvudmannen bedriver i egen regi.

Skolinspektionen har den 13 juni 2025 beslutat att tilldela Tanums kommun ett föreläggande rörande användningen och genomförandet av nationella prov i kurser på gymnasial nivå.

Tanums kommun har den 14 juli 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har nu i aktuellt ärende tagit ställning till om Tanums kommun har följt föreläggandet samt om den påtalade bristen har avhjälpits.

Motivering av beslutet

De nationella proven används och genomförs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I tidigare beslut bedömde Skolinspektionen att det förelåg brist avseende att alla delprov av de nationella proven inte genomfördes på det sätt som anges i lärarinformationen för respektive nationellt prov. Skolinspektionen bedömde att det var en brist att alla lärare inte avidentifierade de digitala elevlösningarna som ska avidentifieras enligt respektive lärarinformation.

Skolinspektionen har tagit del av den inskickade redovisningen från Tanums kommun. Av huvudmannens redovisning framgår att tillförordnad rektor tagit fram skriftliga rutiner för hantering av nationella prov inom gymnasial vuxenutbildning. Av rutinerna framgår bland annat att lärarna vid genomförandet av de nationella proven ska följa riktlinjerna som finns angivna i lärarinformationen. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att tillförordnad rektor och undervisande lärare har haft en genomgång av Skolinspektionens beslut och om de ovannämnda rutinerna gällande hantering av nationella prov. I samband med genomgången genomfördes även en kontroll för att säkerställa att undervisande lärare kan hantera det program som används då skriftliga moment avidentifierats. Vid tidpunkten för huvudmannens redovisning hade ännu inte några nationella prov på gymnasial nivå genomförts sedan Skolinspektionens beslut den 13 juni 2025. Det i sin tur gör att huvudmannen ännu inte har kunnat följa upp om åtgärden har fått avsedd effekt.

Rättslig reglering

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska nationella prov användas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i de kurser som anges i 10 a § och inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Syftet med proven är att stödja betygssättningen. När nationella prov används ska eleverna delta i alla delar av proven. Rektorn får besluta att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov eller i någon eller några delar av ett sådant prov, om det finns särskilda skäl. (4 kap. 10 § förordningen om vuxenutbildning i dess lydelse enligt SFS 2017:1109)

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska vidare nationella prov användas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i engelska kurserna 5 och 6, matematik kurserna 1–4 och svenska kurserna 1 och 3 eller svenska som andraspråk kurserna 1 och 3. Proven ska vara uppdelade i delprov som genomförs på vissa dagar eller under vissa perioder. (4 kap. 10 a § första och andra styckena förordningen om vuxenutbildning i dess lydelse enligt SFS 2017:1109)

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska eleven skriva uppsatserna i de nationella proven i engelska och svenska eller svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå på dator eller annan digital enhet. Rektorn får besluta att eleven inte behöver skriva uppsatserna i proven på dator eller annan digital enhet, om det finns särskilda skäl. (4 kap. 10 b § förordningen [2011:1108] om vuxenutbildning)

Av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2013:19) om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat framgår att bestämmelser om nationella prov finns bland annat i 4 kap. förordningen om vuxenutbildning.

Av Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat framgår även att rektorn ansvarar för att bestämmelserna i föreskrifterna följs. Rektorn får inte överlåta sitt ansvar enligt första stycket. (3 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

Enligt Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat ska skolenheten ha rutiner så att eleverna genomför ett prov på ett likvärdigt sätt och på ett sådant sätt att ett prov kan användas som underlag vid en bedömning av elevernas kunskaper i det ämne eller den kurs som provet avser. Vid provgenomförandet ska eleverna ha tillgång till sådant material som anges i lärarinformationen för varje prov. I lärarinformationen anges vilka hjälpmedel som är tillåtna. Mobiltelefon eller annan elektronisk utrustning är inte tillåtna hjälpmedel, om inte annat särskilt anges i lärarinformationen. (18 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

Enligt Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat ska eleverna genomföra ett prov på det sätt som anges i lärarinformationen för provet. (19 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas.

X Maja Beckman

Beslutsfattare
Signerat av: Maja Beckman

X Malin Lundquist

Föredragande
Signerat av: Malin Lundquist